

SANTYKIAI SU SUAUGUSIAISIAIS IR BENDRAAMŽIAIS GRUPINĖ VEIKLA

❖ „RYTO RATAS“.

EIGA. Vaikai pakviečiami į ratą. Pedagogas pasi-veikina su kiekvienu vaiku, paduodamas jam ranką (paklauskamas, kaip jis jaučiasi). Paskui paprašo vaikų pasisveikinti su šalia stovinčiais draugais. Klausama, ką šiandien, ateidami į darželį, jie susitiko, su kuo sveikinosi, ar visus, su kuriais sveikinosi, pažįsta, jei ne, kodėl sveikinosi ir pan. Prieš pristatant naują plakatą perskaitomas kūrinys iš V. Šukytės knygos *Stebuklų pripoškėjęs pasaulis: senovės lietuvių dievai ir sakmės apie juos*, apie senovės lietuvių Dievo pasiuntinį žaltį Zelyktį.

Viename mieste gyveno broliukas ir sesutė – Joris ir Jorė. Per atostogas jiedu viešėdavo kaime pas senelius. Vasarai baigiantis sumanė pariešutauti – į mišką iškeliavo. Vaikai maži, lazdynai aukšti – pačioj viršūnėj keli riešutėliai kyburiuoja. Kaip pasieksim? – susirūpino jaunėlė. Patys išbyrės, jei prinokę, – paaiškino vyresnėlis. Papurtė liaunus kamienus – du riešutėliai pupt pupt nukrito. Ir nuo kitų lazdynų vos po kelis tepririnko. Nelinksmi namo traukia. Žiūri – priešais žilabarzdį senutėlis atpėdina, gumbuota lazda pasiramščiuodamas.

Labą dienele, seneli, – pasisveikino vaikai. Lai Laimė judu lydi! Kur keliaujate, vaikeliai? „Buvom riešutauti, bet vos saujelę teradom. Gal žinai, seneli, kodėl pernai riešutų buvo daugiau nei lapų, o šiemet – tuščia? – paklausė Joris. Ir kodėl pernai gardžiosios močiutės kriaušės neužderėjo, o šiemet – šakos lūžta? – smalsavo Jorė. – Gerai, vaikai, kad rūpi žemės paslaptis žinoti... Bet gal pirma mane riešutais pavaišinsite? Seniai gardžiuojų beragavau...“

Žinoma, seneli. Norėjome namiškiams parnešti: mamytei ir tėveliui, močiutei ir seneliui. Tik tos saujelės visiems neužteks, o tu paragausi. Tuoj kevalus akmenėliu suskaldysiu. Kramto senelis branduolėlius, giedrai šypsoji į barzdą:

Žinokite, vaikai, kad žemės planeta yra gyva – ne tik žmonės, žvėrys, bet ir medžiai, akmenys, vėjas, vanduo, ugnis... Per šias gamtos jėgas reiškiasi dievai ir teikia žmogui visa, ko reikia. Todėl mūsų protėviai gamtą laikė galinga, šventa ir amžina, brangino ir tausoję. Mūsų tėvynės gamtą ir gyvybę

nuo seno globoja senieji lietuvių dievai, kurių ir vardus šiandien daugelis pamiršo.

Mačiau daugelio dievų skulptūras, kai su klase važiuo-
me į ekskursiją. Pamenu vardus: Perkūnas, Velnias, Žemyna, Gabija, Medeina...“ – pasakojo Joris. Ir mūsų klasė ten buvo, – antrino Jorė. – Bet tie dievai mediniai arba akmeniniai. Skaičiau, kad senovėje dievai pasirodydavo kaip žmonės. Kaip įdomu būtų juos sutikti, – svajojo berniukas. Laimingą valandą ištarėte žodį – jam lemta išsipildyti, – dar plačiau šypsojosi žilabarzdis, glostydamas vaikų galveles. Tuomet senelis metė žemėn savo lazdą – ši kaipmat didžiausiu žalčiu pavirto.

Vaikai pasiurpę ketino tolyn skuosti. Gyvus žalčius jie buvo matę tik zoologijos sode. Bet tokio galingo ir gražaus ten nebuvo: geltonskruostis, žaliais raštais išmargintas. Nebijokite, čia mano pagalbininkas, – nuramino juos žilagalvis. – Ir jums jis padės. Senelis pranyko, vaikams nespėjus net padėkoti.

Na, smalsučiai, pirmiausia susipažinkime. Aš – Zelektys, Dievo pasiuntinys. Esu visai nepavojingas, kaip ir kiti žalčiai, – žmogaus balsu prabilo margadryžis, piestu ant uodegos atsistojęs. Vaikai nedrąsiai pasakė savo vardus.

– Tai norite dievus savo akimis išvysti? Bet gal pirmiausia namiškiams lauktuves parnešite? Broliukas su sesute žiūri akis išpūtę – ogi jų krepšeliai pilni riešutų! – Kokie čia stebuklai darsi? Lazda žalčiu virsta, riešutai pasidaugina... – apstulbo jiedu. – Kas buvo tas senelis?

– Jūs, vaikai, buvote sutikę dangaus Dievą, kuris kartais po pasaulį keliauja, silpnu seneliu ar elgeta pasivertęs, nors iš tiesų yra galingiausias ir vyriausias iš visų dievų. Tai jis sukūrė mūsų visatą – dangų, žemę, žmogų ir net kitus dievus – savo pagalbininkus. Tai jis žmones išmokė visokių darbų, amatų bei teisingo elgesio. Dangaus ir žemės Viešpats apdovanoja geruosius, baudžia piktus ir neteisingsus, – porino žaltys.

– Jei būtume seneliui riešutų pagailėję, tai...

Zuikio spiras miške ir kitąmet terastumėt... Bet klausykite toliau. Pasaulio kūrėją bei tvarkytoją senovės žmonės įvairiais vardais vadino: Andajus, Nunadievis, Prakorimas, Aukštėjas Visagistis, Dievų Dievaitis.

Kodėl jis tiek daug vardų turi?

Senovėje žmonės vengė tarti Dievo vardą – iš pagarbos ar iš baimės. Todėl skirtingose vietose vadindavo vis kitokiais, pačių sugalvotais vardais, kurie ir išliko mituose bei pasakose, – aiškino Zelektys. – O dabar jūs man pasakykite, kokių žinote posakių apie Dievą?

Mūsų senoji kaimynė visada sveikinasi: Padėk, Dieve! – prisiminė Jorė.

O seneliai dažnai kartoja: „Kas Dievo žadėta, bus ištesėta; Dievo valia, Dievo ir dalia, – kaip žirnius bėrė jos broliukas. Staiga mergaitei ant delno nutūpė boružė.

O, dievo karvytė – Barborytė, – nudžiugo ši. – Žinau, kad per ją galima Dievo paprašyti giedros arba lietaus ir nuspėti orą. Va, ji nuskrido žemyn – bus lietaus. Jei lėktų aukštyn – būtų giedra.

Žvėrys, paukščiai, augalai ne tik orą nuspėja – per juos dievai byloja žmogui daug dalykų. Senovės žyniai – kriviai, vaidilos – mokėjo gamtos ženklus skaityti ir su dievais kalbėtis <...>

(Šukytė 2015)

❖ SUSIPAŽINIMAS SU PLAKATU.

EIGA. Vaikams pristatomas 5-asis plakatas. Aptariamas plakato siužetas. Kas, ką veikia ir kt.

APLINKOS PAŽINIMAS GRUPINĖ VEIKLA

❖ BATŲ ATSPAUDAI „BATŲ PADUKŲ RAŠTŲ MARGUMYNAS“.

VIETA. Veikla organizuojama lauke ant trinkelio dangos.

PRIEMONĖS. Storo kartono lakštas, gali būti išardytos vienspalvės, didelės kartono dėžės arba storų tapetų gabalas, guašas (tik ryškios spalvos), plastikiniai dubenys dažams, guminiai batai, volelis, blizgaus paviršiaus kartono (A3) lapas – paletė, kad vaikai galėtų patogiai ant jo užlipti.

PASIRUOŠIMAS. Veiklai pasirinktoje tinkamiausioje vietoje patiesiamas kartono lakštas ar tapetų gabalas, šalia padedama paletė (blizgaus paviršiaus kartono lapas, padengtas vienos spalvos dažais).

EIGA. Vaikai sustoja į eilę vienas paskui kitą. Visi avi guminius batus, nes nuo šios avalynės lengva nuplauti dažus. Pirmasis vaikas, nulipęs nuo pale-

tės, išteptos dažais, žingsniuoja per kartoną ar tapetų gabalą. Kitas vaikas daro tą patį, tik jo pėdučių atspaudams išryškinti turėtų būti naudojama kita spalva. Kai ant kartono ar tapetų gabalo lieka keletas pėdsakų, juos galima palyginti, išmatuoti žingsnio, pėdsako dydį, surasti rašto skirtumų ir pan.

KŪRYBIŠKUMAS, EMOCIJŲ SUVOKIMAS IR RAIŠKA INDIVIDUALI VEIKLA

❖ KŪRYBINĖ VEIKLA „KOJINĖ – KIRMINĖLIS“.

PRIEMONĖS. Popierius, kurį galima suplėšyti į skiauteles (laikraščiai, popieriniai rankšluosčiai, kopijavimo popierius ir kt.), senos ilgos kojinės, stiprūs klėjai, spalvotas popierius, lipnus spalvotas popierius veidui, spalvota vilna ir kt.

EIGA. Leiskite vaikams laikraščius ar kitokio popieriaus skiautes, likučius sudraskyti į mažus gabaliukus užpildui. Tai puiki motorinė veikla, kuri padeda stiprinti vaikų pirštų raumenis. Kai pakankamai pripilės, galės pripildyti savo „kirminėlių“, kimšdami popierius į kojines. Jiems turėtų patikti naudoti lipdukus, kad sukurtų savo „kirminėlių“ veiduką, kojas ir kt. Pasiūlykite vaikams sugalvoti smagių, juokingų vardų kirminiukams – galbūt „Kojinius“ arba „Dryžius“! (Hodges 2013)

RAŠYBINĖ KALBA IR ESTETINIS SUVOKIMAS INDIVIDUALI VEIKLA

❖ **ATLIEKAMA KVS 11 UŽDUOTIS:** baik piešti kirminėlio namą ir nuspalvink.

• Kol vaikai kurs kirminėlio namą, leiskite jiems pasiklausykite pasakos apie „Sliėką Kiešą“ iš Vytauto V. Landsbergio pasakų rinkinio „Obuolių pasakos“. (Prieiga per internetą <https://youtu.be/w9e6XlyzbQw?list=PL7E094499FDF5D2C1>)

SANTYKIAI SU SUAUGUSIAISIAIS IR BENDRAAMŽIAIS GRUPINĖ VEIKLA

❖ „RYTO RATAS“, ŽAIDŽIAMAS ŽAIDIMAS „SMALSIEJI ŽURNALISTAI“.

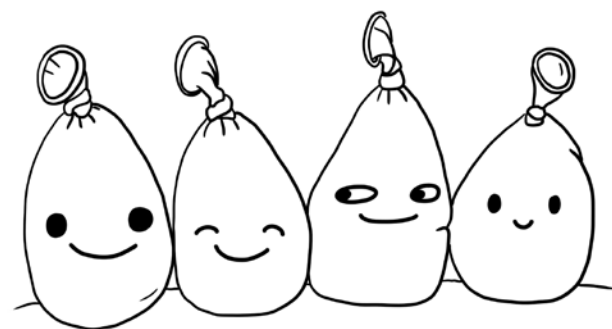
PRIEMONĖS. Smėlio laikrodis.

EIGA. Sėdėdami po du, kiekvienas ima interviu iš savo draugo: per minutę reikia kuo daugiau apie jį sužinoti (ką valgė pusryčiams, ar valė dantis, su kuo susitiko važiuodamas į darželį, kokia šiandien jo nuotaika ir pan.), kitas dvi minutes interviu ima kitas vaikas. Kai visi apklausia vieni kitus, kiekvienam iš jų per „Ryto konferenciją“ reikia pristatyti savo draugo rytą, kuo jis kitoks, įdomus, o gal keistas.

KŪRYBIŠKUMAS, EMOCIJŲ SUVOKIMAS IR RAIŠKA INDIVIDUALI VEIKLA

❖ SMAGI KŪRYBINĖ IR IMPROVIZACINĖ UŽDUOTIS „KIRMINĖLIŲ GRIMASOS“.

PRIEMONĖS. Balionai, piltuvėliai, arbatiniai šaukšteliai, miltai, vanduo, nenuvalomi žymekliai.

EIGA. Į kiekvieną balioną įstatomas piltuvėlis ir atsargiai pripilama tiek miltų, kiek telpa. Įpilama šiek tiek vandens, kad balionas būtų lankstus, ir užrišama. Vaikai linksminsis, piešdami ant balionų veidus

ir juos formuodami – kurdami linksmas grimasas bei veido bruožus: dideles ausis, priplotas nosis ar storus žandus.

❖ SMAGI KŪRYBINĖ UŽDUOTIS „KIRMINĖLIŲ PĖDSAKAI PLASTILINE“.

PRIEMONĖS. Plastilino gabalas, priemonės atspaudams daryti, pvz., seni raktai, lapai, gėlės, riešutai, varžtai, lego kaladėlės, akmenukai ir pan.

EIGA. Pedagogas parodo vaikams, kaip padaryti įdomius raštus, išspaudžiant atspaudus su išvardytomis priemonėmis, ir leidžia jiems improvizuoti.

APLINKOS PAŽINIMAS VEIKLA GRUPELĖMIS

❖ VABZDŽIŲ MEDŽIOKLĖ.

PRIEMONĖS. Bet kokios mažos dėžės (puikiai tiks batų dėžė su skylutėmis dangtelyje) arba stiklainiai, tinkleliai.

EIGA. Pedagogas kartu su vaikais išsirusia į vabzdžių medžioklę. Norėdami pagauti vabzdžius, naudoja stiklainį, tinklę ar pirktinį vabalų gaudyklę. Taip pat prisirenka lapų, kuriuos dės kartu su pagautais vabzdžiais į kurį nors iš išvardytų indų

Jei bus naudojamas stiklainiu, tinklo gabalėlis, prilaikomas guminės juostos, bus puikus dangtelis. Vaikams paaiškinama, kad vabalai ir kiti gyviai bus laikomi uždaryti tik trumpą laiką, vėliau jie bus grąžinti į savo šeimas.

KŪRYBIŠKUMAS IR RAŠYBINĖ KALBA INDIVIDUALI VEIKLA

❖ **ATLIEKAMA KVS 13 UŽDUOTIS:** sukurk kirminėliui apdarą. Nesumaišyti spalvų padės geometrinės figūros.

- Be KVS 13 užduoties, yra (6) pelytės ženklų pažymėta užduotis „Nupiešk, kieno akys žiūri į tave“ gabesniems, greičiau dirbantiems vaikams.

EMOCIJŲ SUVOKIMAS IR RAIŠKA, SAVIREGULIACIJA IR SAVIKONTROLĖ GRUPINĖ VEIKLA, VEIKLA POROMIS

❖ „RYTO RATAS“, ESTAFETĖ „BESISŪPUOJANTIS OBUOLYS“.

PRIEMONĖS. Du dideli dubenys šilto vandens, popieriniai rankšluosčiai ir po obuolį kiekvienam vaikui.

PASIRUOŠIMAS. Būtinai neperšlampamos prijuostės.

EIGA. Viena pora vaikų atsiklaupia priešais indą, kuriame plaukioja obuolys. Pedagogas duoda ženklą pradėti, ir vaikai turi pabandyti sugauti obuolį dantimis, nenaudodami rankų. Šis žaidimas labai smagus, vaikams jis tikrai patiks.

KŪRYBIŠKUMAS IR APLINKOS PAŽINIMAS GRUPINĖ VEIKLA, VEIKLA POROMIS

❖ ATLIEKAMA VEIKLA „SODO DETEKTYVAI“.

EIGA. Šis klausinėjimo žaidimas žaidžiamas sode kartu su vaikais. Pedagogas sako vaikams, kad jie mąstyty apie tai, ką čia gali pamatyti, ir trumpai kalba užuominomis, pvz.: „Aš matau mielą vabalėlį, ant kurio švarkelio yra daug juodų taškelių... Kas tai?“ ir pan. Tada vaikai klausinėja, kol randa atsakymą. Kai jiems prireikia pagalbos, pedagogas užduoda keletą klausimų, užvesdamas juos ant kelio, ir vaikai klausinėja toliau. Teisingai atspėjęs daiktą, kitą kartą pats sugalvoja spėjamą objektą.

MOKĖJIMAS MOKYTIŠ GRUPINĖ VEIKLA, VEIKLA POROMIS

❖ BURBULAI.

PRIEMONĖS. Vandens talpykla, indų ploviklis, vanduo, kepimo aliejus ar glicerolis, priemonės burbulams pūsti (itin dideli šiaudeliai, burbulų pypkės ir pan.).

EIGA. Talpykloje paruošiamas stiprus vandens ir indų ploviklio tirpalas. Jei į jį bus įpilta glicerolio ar aliejaus, burbulai bus stipresni. Turi būti parūpinta prietaisų burbulams pūsti – jei jie dideli, formuos

didžiuliai burbulai ir suteiks daug smagių akimirų. Pedagogas burbulus pučia kartu su vaikais ir kartu stebi, kaip jie skrenda, kieno burbulai pakyla aukščiau, skrenda toliau. Vaikams niekada nepabosta gaudyti pedagogo išpūstus burbulus.

TESTINUMAS: jei burbulams pūsti bus panaudoti visai netikėti daiktai, pvz., lazdelės su virvelėmis, ritės ir t. t., būtinai tokias nuostabias akimiras fiksuokite kamera ar fotoaparatu.

FIZINIS AKTYVUMAS AKTYVI GRUPINĖ VEIKLA, VEIKLA POROMIS

❖ ESTAFETĖ „ŠOKINĖJIMAS PER VIRVĘ“.

PRIEMONĖS. Kelios virvės, viena jų – ilga.

EIGA. Išbandoma, ką galima įdomiai veikti, turint tik virvę. Galbūt sugalvosite ir kitų būdų, kaip judėti palei virvę kartu su vaikais. Pabandžius pasiūlytus variantus su tiesia virve, išmėginama ir su vingiuota. Reikia stengtis nugalėti besisukančią virvę. O svarbiausia, nebijoti improvizuoti!

1. Du vaikai laiko po virvės galą taip, kad ji būtų šiek tiek pakilusi nuo grindų. Trečias vaikas bando ją peršokti į vieną pusę, paskui atgal.
2. Du vaikai laiko po virvės galą. Ji sukama, kad trečias vaikas ją peršoktų. Tai gali būti smagus žaidimas – vaikai šokinėja vienas po kito ir skaičiuoja, kiek kartų iš eilės pavyksta peršokti per virvę jos nepaliečiant.
3. Vaikai gali šokinėti ne per sukamą, bet pirmyn ir atgal per virvę, suraizgytą ant žemės tarsi gyvatę.
4. Ant žemės ištiesiama ilga virvė. Yra daug skirtingų būdų, kaip judėti palei ištįstą virvę:
  - žingsniuoti;
  - vaikščioti atbulomis;
  - šokinėti iš vienos pusės į kitą;
  - šokinėti kaip kiškiai;
  - eiti apžergus virvę, nepaliečiant jos;
  - šokinėti palei virvę viena koja;
  - ropoti;
  - judėti remiantis tik viena ranka ir koja.

SPALIS – GUMINIO BATO ISTORIJA

II SAVAITĖ

TEMA	SAUGOK SVEIKATĄ – GERK KVAPNIĄ ARBATĄ!	
LŪKESČIAI	Sveikas, orus, bendraujantis, smalsus, kuriantis, sėkmingai besiuogantis	
	Santykiai su suaugusiaisiais ir bendraamžiais, sakytinė ir rašytinė kalba, aplinkos pažinimas, kūrybiškumas, meninė raiška, skaičiavimas ir matavimas, fizinis aktyvumas, kasdieniai gyvenimo įgūdžiai, mokėjimas mokytis, ...(įrašykite)	VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ SRITYS:
SAVAITĖS UŽDAVINIAI:	<ul style="list-style-type: none"> gamindami vaisių salotas ir sverdami pačių pasigamintomis svarstyklėmis įtvirtins sąvokas „daug – mažai“; atlikdami veiklas „Papuokšt stalą“, „Pažintis su uogiene“, 2 priedo užduotį, tobulins asmeninius valgymo įgūdžius; atlikdami įvairias šios savaitės veiklas tobulins savitvarkos įgūdžius; atlikdami mankštelę „Obuolys ir apelsinas“ lavins atmintį, 4 judesių sekas; atlikdami numatytas veiklas, supras ir gebės paaiškinti, kokius drabužius dera rengtis, kokią avalynę autis skirtingais metų laikais. 	

LAUKIAMIE REZULTATAI (SUPRATIMAS, GEBĖJIMAS, NUOSTATA PASIEKUS UŽDAVINĮ):

- gebės spontaniškai išreikšti patirtus įspūdžius, dalyvaudami meninėje veikloje „Pagauk rudens spalvas“.

SĄVEIKA SU ŠEIMA

Paprašykite mamų ar tėčių, kad pasiūlytų nesudėtingų, bet išradingų vaisių salotų ar užkandžių receptų, kuriuos galėtumėte nesunkiai pasigaminti grupėje. Galite pakviesti ką nors iš tėvėlių į svečius, kad pristatytų savo mėgstamą receptą, pvz., vietoje salotų žaliąjį kokteilį.

6 plakatas

KASDIENIAI GYVENIMO ĮGŪDŽIAI GRUPINĖ VEIKLA

❖ „RYTO RATAS“, ŽAIDŽIAMAS ŽAIDIMAS „KARŠTAS PUODELIS“.

PRIEMONĖS. Didelis pripučiamas paplūdimio kamuolys, vietoj jo gali būti naudojamas raudonas balionas.

EIGA. Pedagogas liepia vaikams susėsti ratu ant kilimo. Paduoda kamuolį ir sako, kad tai bus puodelis, kurį jie turės „perduoti“ ridenti vienas kitam. Kai vienas vaikas ridena kamuolį kitam ir sako „šaltas“, antrasis gali jį gaudyti, t. y. paliesti. Bet jeigu sako „karštas“, kamuolio liesti negalima. Suklydęs ir palietęs kamuolį, gauna baudos tašką. Tada jis turi gaudyti kamuolį, pvz., klūpėdamas ant vieno kelio. Kai tik ištaiso klaidą, bauda panaikinama.

FIZINIS AKTYVUMAS AKTYVI GRUPINĖ VEIKLA

❖ MANKŠTOS PRATIMAS „OBUOLYS IR APELSINAS“.

VIETA. Veiklai būtina erdvi patalpa.

EIGA. Vaikai skanduodami ketureilį atlieka įvairius judesius:

Obuolys su apelsinu (Piešiamas rankomis apskritimas.)

Ant šakos linksmi mankštinos! (Kiloja rankas į viršų.)

Tūpk, sėsk, palinguok, (Daro tai.)

Ir tris kartus linksmi suplok. (Daro tai.)

Obuolys ir apelsinas (Piešiamas rankomis apskritimas.)

Nuo šakos linksmi nuslydo. (Tūpiama kūnu piešiant „S“ raidę.)

Pamatavę guminius (Rodoma, kaip aunamasi guminius batus.)

Jie nurūko į barščius. (Visi linksmi juokiasi.)

❖ SUSIPAŽINIMAS SU PLAKATU.

EIGA. Vaikams pristatomas 6-asis plakatas. Aptariamas plakato siužetas. Kas, ką veikia ir kt.

APLINKOS PAŽINIMAS IR ESTETINIS SUVOKIMAS, SKAČIAVIMAS IR MATAVIMAS GRUPINĖ VEIKLA

❖ SVARSTYKLIŲ GAMINIMAS.

PRIEMONĖS. Rūbų pakabas, 2 kibirėliai su virvelėmis ir stovas, ant kurio jis bus kabinamas.

EIGA. Visi kartu aptardami procesą pasigamina svarstyklės. Paskui sveria viską, kas tik yra aplink, ir, žinoma, telpa į kibirėlius, tada lygina.

❖ SALOTŲ GAMINIMAS IR RAGAVIMAS „VAISIŲ SALOTOS“.

PRIEMONĖS. Arbūzas arba dideli apelsinai ir įvairūs kiti vaisiai, lentelės jiems pjaustyti, peiliai, šaukštai, dekoravimo detalės (skėtukai, pagaliukai ir pan.).

PASIRUOŠIMAS. Uždengti stalą plastikinėmis staltiesėmis, švariai nusiplauti rankas, nuplauti vaisius.

EIGA. Kalbant apie sveikatą, labai svarbu nepamiršti vaisių. Kuo jie ypatingi? Jie ne tik skanūs, bet ir labai naudingi. (Pastaba: prieš išdalijant vaikams vaisius, pasverti juos pačių pasigamintomis svarstyklėmis.) Vaikams išdalijami nuplauti vaisiai, lentelės ir peiliai ir liepiama juos nulupti, paskui supjaustyti bananus, apelsino skilteles, mangus, kivius ir kt. Pedagogas tuo metu išskobia arbūzą ir nulupa obuolius, kuriuos, kaip ir arbūzo išskobtas dalis, liepia supjaustyti vaikams ir sudėti į arbūzą. Užpilama natūralaus jogurto. Viskas išmaišoma. Skanaus!

KŪRYBIŠKUMAS, INICIATYVUMAS IR ATKAKLUMAS INDIVIDUALI VEIKLA

❖ KVEPIANČIO PLASTILINO GAMINIMAS.

PRIEMONĖS. Plastilinas (pačių pasigamintas), kvapiosios esencijos: braškių, vanilės, pipirmėtės, citrinos ar šokolado (galima rasti kepinių skyriuje prekybos centruose).

EIGA. Pridedama daug esencijos, ir kvapas lieka plastilino masėje. Pasigaminama plastilino, jis tinkamai „pagardinamas“ pagardinamas: jei naudojama citrinų esencija, pasirenkama geltona spalva, jei braškių – raudona ir pan. Pedagogas turi įsitikinti, kad vaikai supranta, jog kvapas tinka prie spalvos, o geltonas kvepiantis daiktas dar nereiškia, kad yra skirtas ragauti!

MOKĖJIMAS MOKYTIS IR KŪRYBIŠKUMAS INDIVIDUALI VEIKLA

❖ PLASTILINO TEKSTŪROS.

PRIEMONĖS. Kvepiantis plastilinas, smėlis, konfeti,

ryžiai, sausi žirniai, lęšiai, džiovintos pupelės, blizgučiai ir pan.

EIGA. Naudojamas jau pagamintas kvepiantis plastilinas. Kvapas bus nuoroda, kokią daržovę ar vaisių lipdyti. Tačiau jei vaikas turi kitą idėją, kurią gali „apginti“ paaiškindamas, kas ir dėl kokių priežasčių atsispindės jo darbe, tai nereikėtų užgožti jo kūrybiškumo. Kai visų vaikų darbų vizijos tampa aiškios, tada pedagogas į vienos spalvos plastilino gabalą prideda kurios nors iš išvardytų tekstūrinių medžiagų, kitos – į kitokios spalvos plastilino gabalą. Mėginama daug įvairių tekstūrų ir atrandama, su kuria vaikas labiausiai mėgsta žaisti.

APLINKOS PAŽINIMAS IR RAŠYBINĖ KALBA INDIVIDUALI VEIKLA

❖ **ATLIEKAMA KVS 14 UŽDUOTIS:** rask, kurie vaikai yra geltoni, o kurie raudoni. Nuspalvink juos. Išvardyk pavadinimus.

SANTYKIAI SU SUAUGUSIAISIAIS IR BENDRAAMŽIAIS GRUPINĖ VEIKLA

❖ „RYTO RATAS“, PASISVEIKINIMAS „DRAUGŲ RATAS“.

PASIRUOŠIMAS. Vaikai pakviečiami į ratą.

EIGA. Vaikai sustoja ratu ir prisistato dainuodami:

„Vienas du, vienas du,
Pasakyk, kuo tu vardu...“

Stovintis iš dešinės pasako savo vardą skiemenimis ir demonstruoja kokį nors judesį. Visi jį pakartoja, tada vardą chorui. Taip kartojama, kol kiekvienas prisistato.

ESTETINIS SUVOKIMAS IR MOKĖJIMAS MOKYTIS VEIKLA GRUPELĖMIS

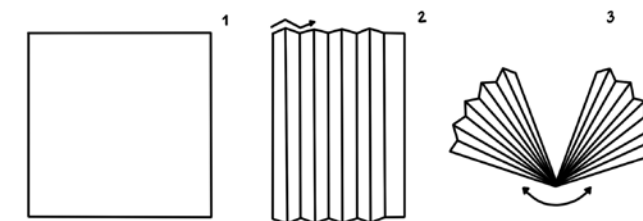
❖ KŪRYBINĖ, IMPROVIZACINĖ VEIKLA „PAPUOŠK STALĄ“.

PRIEMONĖS. Kompiuteris, knygos, žurnalai, servetėlės, juostelės, žirklės.

PASIRUOŠIMAS. Vaikai pakviečiami į ratą. Pristatoma veiklos tema.

EIGA. Kalbama apie stalo serviravimą. Kodėl reikia serviruoti stalą, ką naudojame, kas tinka stalo puošybai, ko reikėtų vengti. Prisimenamos taisyklės, kaip dera elgtis prie stalo ir pan. Galima leisti vaikams pasižiūrėti internete stalo serviravimo pavyzdžių, pavartyti žurnalų, įvairių knygų (galbūt kas nors turi namuose įdomią knygą šia tema, jei ne, galima pasinaudoti biblioteka). Mokomasi dailiai sulankstyti servetėlę, kad ji taip pat taptų stalo puošmena:

- 1) servetėlė sulankstoma kaip armonikėlė, vienas jos galas surišamas stipriai nespaudžiant, kad nesusiglamžytų, servetėlė rišama taip, kad juostelė tvirtai laikytųsi, nekristų. Nesurištas galas išskleidžiamas kaip vėduoklė;

- 2) servetėlė sulankstoma kaip armonikėlė, juostelė surišama ties viduriu, servetėlė iš kraštų praskleidžiama ir padaromas gražus kaspinėlis;
- 3) servetėlė susukama į tūbelę ir ties viduriu užrišama juostelė;
- 4) servetėlė sulankstoma kaip armonikėlė, tik šį kartą pradedama lankstyti ne išilgai, bet skersai, paskui perlenkiama pusiau. Pagaminami sparneliai!

APLINKOS PAŽINIMAS IR ESTETINIS SUVOKIMAS GRUPINĖ VEIKLA

❖ „PAŽINTIS SU UOGIENE“.

PRIEMONĖS. Įvairios uogienės, uogos, sausainiai (tinka patys paprasčiausi močiutės sausainiai be jokių papildomų pagardų), lėkštutės, šaukšteliai, staltiesės, servetėlės, gėlės, vazos, dekoravimo priemonės (dekoravimo karoliai, žvakės, kaspiniai ir kt.).

PASIRUOŠIMAS. Nusiplauti rankas! Pedagogas kartu su vaikais serviuoja stalą, kol vieni tai daro, kiti ant sausainių tepa uogienę, į lėkštes deda uogas.

EIGA. Baigiamas ruošti stalas, sudedami sausainiai su uogiene, uogos. Visi susėda ir ragauja. Pradedama nuo uogų, aiškinamasi, kuo skiriasi uoga nuo uogienės, iš kokių uogų pagaminta viena ar kita uogienė.

MENINĖ RAIŠKA INDIVIDUALI VEIKLA

❖ TAPYBA SU POPIERIAUS INTARPAIS (MIŠRI TECHNIKA) „KVAPNUS ARBAMOS PUODELIS“.

PRIEMONĖS. Kartonas, pieštukas, akriliniai dažai, teptukai, žirklės, paletė, įvairiaspalviai margi popierėliai, akrilinis lakas, storas siūlas, lipni juostelė.

PASIRUOŠIMAS. Paruošiama darbo vieta užden-giant stalus plastikinėmis staltiesėmis. Prisijuosiamos prijuostės ir užsimaunami antrankiviai. Šalia turėti popierinių rankšluosčių, drėgnų servetėlių.

EIGA. Kartono viduryje nupiešiamas arbatos puodelis. Nusprendžiama, kurios darbo dalys bus popierinės, pvz., puodelis, lėkštelė (o gal tai didelis puodas be lėkštelės), garai, kylantys iš puodelio, ar dar kas nors. Iškerpamos popierinės detalės ir neskubant išdėliojamos, įsitikinama, ar jos tikrai tinkamos, ar to-

kia kompozicija patinka ir pan. Kai apsisprendžiama nieko nebekeisti, detalės priklijuojamos. Tada belieka darbelį nuspalvinti. Jei popierinės detalės tamsios ir ne itin spalvingos, fonui ir kitoms pieštoms detalėms naudojamos kuo įvairesnės spalvos, o jei detalės spalvingos, išraiškingos – tai ne tokios intensyvios, pasirenkama viena arba kelios, kurios dera, papildo viena kitą. Darbelis paliekamas džiūti (per naktį). Visiškai išdžiūvusį reikia padengti akriliniu laku. Nudžiūvus jam, su lipniaja juoste ant darbelio nugarėlės pritvirtinama storo siūlo kilpelė. Ir paveikslėlis baigtas.

KŪRYBIŠKUMAS IR RAŠYBINĖ KALBA VEIKLA GRUPELĖMIS

❖ ATLIEKAMA UŽDUOTIS „PASIDARYK PATS“ (2 PRIEDAS), „PIETŲ STALAS“.

PAPILDOMA VEIKLA

Labai tiktų pasimokyti sveikuolių dainelės, pvz.:

*Jei nori būti sveikas, būk švarus.
Tegul vanduo tau draugas visad bus.
Ar jūroj, ar upely, ar ežero bangelėj
Tu maudykis žvalus.*

*Jei nori būti sveikas, tai sportuok,
Sveikatos judesių bandyk išmokyti.
Bėgioki, šokinėki, lankstykis ir vartykis
Pievelėj ar namuos.*

*Prieiga per internetą: <http://www.eilerasciai.lt/>
vaikiskos – dainelės/sveikuoliu – dainelė/*

SKAIČIAVIMAS, MATAVIMAS IR KASDIENIAI GYVENIMO ĮGŪDŽIAI GRUPINĖ VEIKLA

❖ „RYTO RATAS“, ŽAIDŽIAMAS ŽAIDIMAS „DAUG AR MAŽAI“.

PRIEMONĖS. 2 maišeliai, kuriuose yra skirtingas cukraus, arbatžolių, kruopų ir pan. kiekis, ir tuščias maišelis.

EIGA. Pedagogas padeda ant stalo maišelius, paeiliui kviečia vaikus apčiuopinti ir pasakyti, kuriame yra daug, kuriame mažai, o kuriame nieko nėra. Vėliau lyginama, sveriami rankomis, galima atsinešti ir svarstyklės.

FIZINIS AKTYVUMAS AKTYVI GRUPINĖ VEIKLA

❖ „RYTO RATAS“, ŽAIDŽIAMAS ŽAIDIMAS „MILŽINAS SAUGO STEBUKLINGĄ PUODELĮ“.

VIETA. Žaidimui reikia erdvios patalpos, galima žaisti lauke.

PRIEMONĖS. Vadinamasis stebuklingas puodelis.

EIGA. Vienas vaikas apsimeta milžinu ir atsisėda, slėpdamas stebuklingą puodelį sau už nugaros. Kiti vaikai atlieka kirmėliukų-slapukų vaidmenį ir bando atimti tą puodelį iš milžino. Žaidžiant paskiriama vieta, kuri bus vadinama namais, saugiu uostu. Vaikai žaidimą pradeda judėdami link miegančio milžino iš vadinamųjų namų. Jie sėlina prie jo ir nori atimti lobį. Jei milžinas juos išgirsta, vaikai turi sustingti arba labai greitai grįžti į namus. Jei kuris nors pačiuopa lobį, milžinas turi sugauti jį ar ją, kad nespėtų grįžti į namus. Jeigu jam to nepavyksta padaryti, renkamas naujas milžinas kitam žaidimui. Visi vaikai, kuriuos milžinas pagauna, tampa jo pagalbininkais ir taip pat gaudo kirmėliukus-slapukus, siekiančius pagrobtį lobį.

MENINĖ RAIŠKA INDIVIDUALI VEIKLA

❖ LINKSMYBĖS SU MOLIU „SKUBANTIS PUODELIS“

Nes molis yra puiki medžiaga mažų vaikų veiklai. VIETA. Įstaigos kiemo teritorija, aikštelė, kurioje yra patogi vieta pasistatyti mobilius stalus, o galbūt stovi stacionariai įrengtos pavėsinės su tokiems darbams skirtomis vietomis.

PRIEMONĖS. Molis – jo galima pigiai įsigyti rankdarbių parduotuvėse. Apie 30 cm pločio namų darbo lentučių iš linoleumo arba plokštės minkymui. Ypač tvirtos šiukšlių maišo su užsukamu raiščiu (molį reikia laikyti suvyniotą į drėgnus rankšluosčius užrištuose tvirtuose plastikiniuose šiukšlių maišuose).

PASIRUOŠIMAS. Paruošiama tiek darbo vietų, kiek grupėje yra vaikų. Kiekvienoje jų ant darbo paviršiu užtiesiamos lengvai nuvalomos staltiesės, padedamos lentelės minkymui ir, žinoma, po gabalėlį sudrėkinto molio.

EIGA. Vaikai pakviečiami į kieme jau paruoštas darbo vietas. Pasiūloma jiems nulipdyti po skubantį puodelį su kojomis, akimis, o gal net ąsotį su neįtikėtinomis detalėmis. Ypatingus meno kūrinius pirmiausia keletui dienų palikti džiūti saulėje (tobula būtų išdegti krosnyje). Tada juos nudažyti, nors paprastai vaikai mėgaujasi tik pačiu lipdymu. Tačiau verta paskatinti juos tyrinėti ir išbandyti naujus būdus, kaip dirbti su moliu, ir jie tikrai kelias bandymų kelius, nes tai be galo linksma.

KŪRYBIŠKUMAS IR RAŠYBINĖ KALBA INDIVIDUALI VEIKLA

❖ ATLIEKAMA KVS 15 UŽDUOTIS: išvedžiok pagal linijas. Nuspalvink slyvas ir pomidorus tinkamomis spalvomis.

- Surengti meno kūrinių iš molio parodą.

SANTYKIAI SU SUAUGUSIAISIAIS IR BENDRAAMŽIAIS GRUPINĖ VEIKLA

❖ „RYTO RATAS“, ŽAIDŽIAMAS ŽAIDIMAS „SPALVOTOS JUOSTOS“.

PRIEMONĖS. 2 raudonos, 2 mėlynos, 2 geltonos juostos arba kaspiniai.

EIGA. Pedagogas paprašo 3 vaikų išeiti iš kambario, prie durų rankenos, kėdės, lango ar dar ko nors pririša kaspinus. Tada grįžusiems vaikams skiria užduotį: „Kiekvienas iš jūsų turite surasti tokios spalvos juostą, kokią nurodysiu. Ada, tu rask mėlyną, Arnai, tu – geltoną, o tu, Simai, – raudoną.“

Vaikai, teisingai atlikę užduotį, pagiriami, o eiti už durų siunčiami kiti trys žaidėjai, tarp jų ir tie, kurie atrenka ne tos spalvos juostą.

KŪRYBIŠKUMAS INDIVIDUALI VEIKLA

❖ ATLIEKAMA UŽDUOTIS „PASIDARYK PATS“ (4 PRIEDAS), „LIETAUS DEBESĖLIS“.

MENINĖ RAIŠKA INDIVIDUALI VEIKLA

❖ KŪRYBINĖ VEIKLA „PĖDSAKŲ LIEJINIAI“.

PRIEMONĖS. Gyvūnų arba žmonių pėdsakai, plastikiniai šaukštai, kartoninės dėžutės, gipso liejimo masė.

EIGA. Įstaigos kieme ar parke ieškoma įdomių pėdsakų (tai gali būti ir jūsų pačių į žemę įspaus-tas). Nedideliu kastuvu atspaudas iškasamas su pakankamai žemės, kad pėdsakas nesubyrėtų. (Šis užsiėmimas tinkamiausias po lietaus, kai žemė yra drėgna.) Atsargiai pėdsakas padedamas į dėžutę ir parnešamas į grupę.

Pedagogas, kruopščiai vadovaudamasis instrukcijomis, vaikams padeda paruošti šiek tiek gipso masės. Atidžiai supilamas skystas tinkas į pėdsaką ir senu peiliu išlyginamas viršus. Liejinys paliekamas tol, kol išdžius ir sukietės. Nuvalomi nešvaru-mai, ir tiksli pėdsako kopija padaryta. Vaikams bus labai smagu nudažyti savo įdomiuosius pėdsakus. (Būkite atsargūs, kad gipso skysčio nepatektų į ka-nalizaciją, nes ją gali užkimšti.)

SANTYKIAI SU SUAUGUSIAISIAIS IR BENDRAAMŽIAIS GRUPINĖ VEIKLA

❖ „RYTO RATAS“.

EIGA. Skaitomas eilėraštis ir bandoma suaktyvinti vaikų vaizduotę.

1. Klausomasi muzikos. Improvizacinė džiazo ar roko muzika stimuliuoja tą smegenų dalį, kuri atsakinga už emocijas ir kūrybiškumą. Klasikinė muzika turi dvigubą poveikį. Pvz., jei klausomasi Mocarto, galima pastebėti, kaip pagerėja ne tik vaikų produktyvumas, bet ir gebėjimas apdoroti informaciją.
2. Išeiti ir pasėdėti atviroje erdvėje, pvz., koridoriuje ar laiptinėje (erdvėje turi būti šviesu).
3. Vaikams siūloma pasinaudoti „Įkvėpimo dėžute“. Joje slepiasi viskas, kas įkvepia, – nuotraukos, įvairios smulkmenos. Vaikai nežiūrėdami ištraukia iš dėžutės po vieną daikčiuką, kuris sužadins vaizduotę.

P. 82 Dugnas, Violeta Palčinskaitė, „Vaikų kambarys“. Vilnius: Nieko rimto, 2013.

KŪRYBIŠKUMAS IR RAŠYBINĖ KALBA INDIVIDUALI VEIKLA

❖ **ATLIEKAMA KVS 18 UŽDUOTIS:** sukurk ir nupiešk istoriją „Kas vyksta balos dugne?“

KASDIENIO GYVENIMO ĮGŪDŽIAI KOMANDINĖ VEIKLA

❖ AKTYVI VEIKLA „GREITASIS APSIRENGIMAS“.

Ši veikla bus puikios pratybos, kaip kuo greičiau apsirengti.

PRIEMONĖS. Dideli marškiniai, megztiniai ir kito-kie didesni rūbai, šalikai, kepurės, pirštuotos pirštinės ir pan.

EIGA. Vienu metu varžosi nuo dviejų iki penkių vaikų, priklausomai nuo to, kiek turima rūbų. Po starto signalo visi žaidėjai skuba kuo greičiau ap-sirengti. Kuri komanda užduotį atlieka greičiausiai, ta ir laimi. Vėliau užduotį galima pasunkinti: ne tik apsirengti, bet ir nusirengti.

KŪRYBIŠKUMAS INDIVIDUALI VEIKLA

❖ „JŪRA STIKLAINYJE“

Atliekamo mažo mokslinio projekto su vandeniu ir aliejumi metu sukuriama smagus žaislas.

PRIEMONĖS. Skaidrus, bespalvis plastikinis buteliukas su kamšteliu, vanduo, mėlyni dažai (tinka rašalas, maistiniai arba akvareliniai dažai), aliejus (dar geriau tiktų kūdikių aliejus), mažas plastikinis plaukiantis žaisliukas.

EIGA. Pripilama pusė buteliuko vandens ir į jį įlašiniami keli lašai rašalo (ar kitų dažų), kol vanduo pasidaro mėlynas, bet peršviečiamas. Aliejaus įpilama tiek, kad buteliuke liktų apie ¼ tuščios vietos. Stiklainyje apgyvendinamas plastikinis niekutis ir uždaromas dangtelis. Buteliukas suplakamas, ir savo rankytėse vaikas laiko banguojančią jūrą.

MOKĖJIMAS MOKYTIS IR PROBLEMŲ SPRENDIMAS GRUPINĖ VEIKLA

❖ „RYTO RATAS“, ŽAIDŽIAMAS ŽAIDIMAS „PAŽIŪRĖK IR PRISIMINK“.

PRIEMONĖS. Įvairūs žaislai.

EIGA. Vaikai sėdi aplink kilimą. Pedagogas padeda ant jo žaislus ir liepia vaikams atidžiai į juos įsižiūrėti. Paskui žaislus uždengia skarele, o vaikai iš atminties turi pasakyti, ką jie matė ant stalo. Kalba vienas vaikas, kiti jį papildo arba kiekvienas vardija po vieną žaislą, bet nė vienas negali pakartoti pasakyto žaislo pavadinimo.

❖ SUSIPAŽINIMAS SU PLAKATU.

EIGA. Vaikams pristatomas 8-asis plakatas. Aptariamas jo siužetas. Kas, ką veikia ir kt. Su vaikais kalbama apie artėjančias šventes, kuo jos ypatingos, kokie jų papročiai ir pan. (Pradedant gvildinti sudėtingą vaiduoklių, mirusiųjų ir su įvairiomis baimėmis susijusią temą siūloma paskaityti vaikams Annos Sojka knygą „Laikas į darželį“ (2012). Tai knyga apie tai, kaip padėti vaikams išgyventi įvairius įvykius, įveikti baimes, rasti galimus sprendimus. Knygos „Laikas į darželį“ pasakojimai įdomūs ir pamokantys. Mažyliai jų klausosi net užgniaužę kvapą. Bet svarbiausia yra tai, kad knyga yra terapinio pobūdžio. Ji subtiliai padės vaikams įveikti baimes išeiti iš namų į „platųjį pasaulį“.)

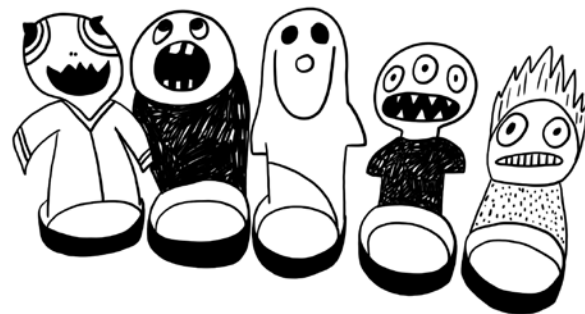
P. 45 Vaiduokliukas, Violeta Palčinskaitė, „Vaikų kambarys“. Vilnius: Nieko rimto, 2013.

MENINĖ RAIŠKA INDIVIDUALI VEIKLA

❖ APTARUS NAUJĄ TEMĄ, VAIKAMS PASIŪLOMA PAGAMINTI VAIDUOKLIUKŲ-BAIBOKIUKŲ.

PRIEMONĖS. Kartoninės tūtos nuo tualetinio popieriaus, žirkklės, klijai, baltas popierius (A5 formato), juodas flomasteris.

EIGA. Vaikams išdalijamos kartoninės tūtos. Balto popieriaus lape jie nupiešia savo vaiduokliuką-baibokiuką naudodami tik juodą flomasterį. Paskui jį iškerpa ir priklijuoja prie kartoninės tūtos nuo tualetinio popieriaus. Vaiduokliukai-baibokiukai gali turėti po du veidukus: iš vienos pusės linksmą, iš kitos pikta, liūdną, pašėlusį ar dar kokį nors... Vaikai skatinami improvizuoti ir sukūrę nuostabių šios savaitės veikėjų galės vaidinti trumpučius spektaklius, kurti improvizacinius žaidimus ir kt.

RAŠYBINĖ KALBA INDIVIDUALI VEIKLA

❖ ATLIEKAMA KVS 19 UŽDUOTIS: „HELOVINO POKŠTAI“.

Išvedžiot spyruokles, kurios išsoko iš pokštų dėžučių.

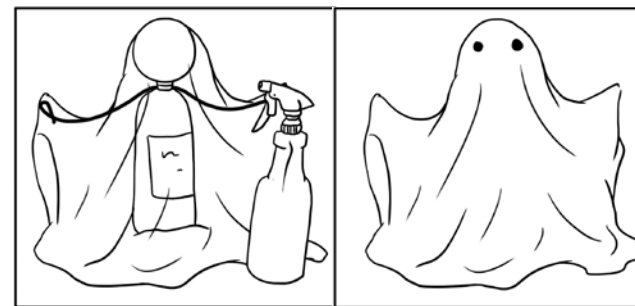
SANTYKIAI SU SUAUGUSIAISIAIS IR BENDRAAMŽIAIS GRUPINĖ VEIKLA

❖ „RYTO RATAS“, KURIAMOS VAIDUOKLIUKŲ DEKORACIJOS.

PRIEMONĖS. Marlė, purškiamieji klijai ir kiti įvairūs daiktai, pvz., plastikinis butelis, balionas, lipnioji juostelė, lanksti viela.

PASIRUOŠIMAS. Stalai uždengiami plastikinėmis staltiesėmis arba senais laikraščiais. Vaikams padedama suformuoti vaiduokliuką: prie plastikinio butelio su lipniąja juosta pritvirtinamas pripūstas balionas, aplink butelio kaklelį apšukama lanksti viela, taip vaiduokliukui padaromos rankos.

EIGA. Paruoštas vaiduokliuko karkasas apdengiamas marle. Sukurti vaiduokliukų siluetai apipurškiami klijais, paliekama džiūti. Išdžiūvę nuimami nuo karkasų ir padaroma vaiduoklišų dekoracijų.

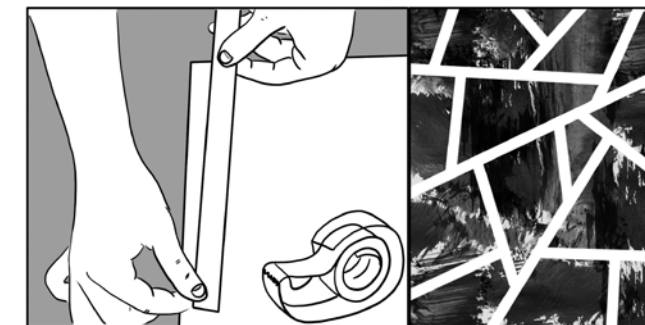
PASTABA. Vaikai įspėjami apie deramą elgesį dirbant su purškiamaisiais klijais.

MENINĖ RAIŠKA INDIVIDUALI VEIKLA

❖ GEOMETRINIŲ FIGŪRŲ ŽAISMAS.

PRIEMONĖS. Akvarelinis popierius, akvareliniai dažai, platus, stori teptukai, indeliai vandeniui, žirkklės, popierinė lipnioji juosta.

EIGA. Popieriaus lapą apklijuojame popierine juosta skersai, išilgai, vertikaliai ir kt., lapą padengiamė įvairiomis spalvomis. Nudažius popierinę juosta atsargiai nuplėšiama. Lapas virsta vitražu, sudarytu iš nesimetriškų geometrinių figūrų. Nuostabu!

RAŠYBINĖ KALBA INDIVIDUALI VEIKLA

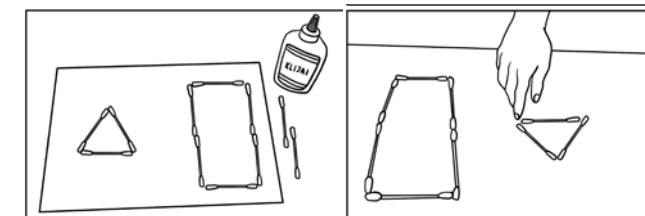
❖ ATLIEKAMA KVS 20 UŽDUOTIS: iškirpk ir priklijuok geometrines figūras tinkamose vietose.

APLINKOS PAŽINIMAS INDIVIDUALI VEIKLA

❖ VISKAS APLINK IŠ GEOMETRINIŲ FIGŪRŲ.

PRIEMONĖS. Spalvoto popieriaus lapai, ausų krapštukai, klijai.

EIGA. Vaikams išdalijami spalvoto popieriaus lapai. Paprašoma, kad vaikai lapą perlenktų pusiau išilgai, o vėliau skersai. Lenkimo linijos gerai patrinamos, kad išlanksčius aiškiai matytųsi. Klausama: iš kiek kvadratų sudaryti jų lapai (4). Tuomet pedagogas kiekviename kvadrato paprastu pieštuku nupiešia po skirtingą geometrinę figūrą. Vaikams pasakoma užduotis ir jie, dėliodami ausų krapštukus, ant lapo bando atkartoti nupieštas geometrines figūras. Kai darbas baigiamas, vaikų paprašoma suskaičiuoti, kiek prireikė kiekvienai figūrai ausų krapštukų.

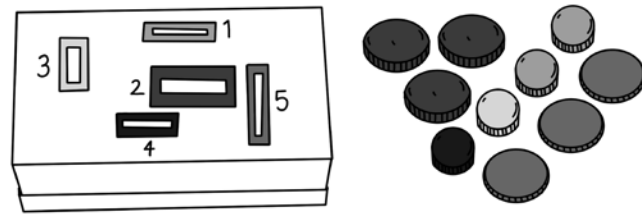

SKAIČIAVIMAS IR MATAVIMAS VEIKLA POROMIS

❖ SURASK, KUR, KIENO ĮĖJIMAS.

PRIEMONĖS. Dėžutė, įvairių spalvų ir dydžių kamšteliai.

EIGA. Dėžutės dugne prakerpama tiek skirtingo dydžio ir formos skylučių, kiek ir kokių formų turima kamštelių. Aplink kiekvieną skylutę nudažoma tokia spalva, kokio dydžio ir spalvos kamštelis čia turi tilpti. Paruošiamos 2 tokios dėžutės. Pora vaikų gauna po tokią pačią dėžutę ir kamštelius. Pedagogui ištarus komandą „pradedam“, vaikai turi kuo greičiau visus kamštelius sumesti į dėžutę. (Užduotis: surasti, koks kamštelis, pro kurią skylutę gali patekti į dėžutę.)

SANTYKIAI SU SUAUGUSIAISIAIS IR BENDRAAMŽIAIS, KASDIENIAI GYVENIMO ĮGŪDŽIAI GRUPINĖ VEIKLA

❖ „RYTO RATAS“, ŽAIDŽIAMAS ŽAIDIMAS „PAPASAKOK APIE ŠĮ DAIKTĄ“.

PRIEMONĖS. Paveikslėliai su higienos priemonių atvaizdais.

EIGA. Auklėtoja rodo vaikams paveikslėlį, kuriame nupieštos, pvz., šukos. Pašauktas vaikas turi papasakoti viską, ką žino apie šukas: „Šukomis man mama šukuoja plaukus, kai aš rytą einu į darželį. Bet darželyje aš pats susišukuoju, kai atsikeliu po dienos miego. Dar šukomis šukuoju lėlę, kai su ja žaidžiu. Šukas reikia retkarčiais išvalyti ir išplauti...“

Juo daugiau vaikas papasakoja apie higienos priemones, juo garsiau kiti vaikai jam paploja.

APIE VAIDUOKLĮ (ištrauka)

Vasarėlė praėjo kaip nuostabus sapnas, išbėgėjo mokslo metai, o per rudens atostogas broliukas ir sesutė vėl atvažiavo pas senelius.

– Šiandien lapkričio antroji, Vėlinės – mirusiųjų pagerbimo diena, – tarė močiutė. – Todėl važiuosime lankyti mano mamos ir tėvo – jūsų prosenelių – kapų.

Kapinėse daugybė žmonių tvarkė artimųjų amžinojo poilsio vietas, puošė gėlėmis ir vainikais. Močiutė ant savo tėvo ir mamos kapo padėjo du vazonėlius baltų chrizantemų, užžiebė žvakutes, visi pasimeldė. Šalia kūpsojo apleistas kapas be jokio paminklo. Senelis ir ant jo uždegė dvi žvakutes. Grįždami namo, sustojo prie paminklo partizanams, žuvusiems už Lietuvos laisvę, ir padėjo puokštę gėlių.

Vaikai labai ilgėjosi savo draugo žalčio. Jau temo, o šis vis nesirodė. Pagaliau kažkas tyliai pabeldė į lango stiklą, ir mažieji iškart suprato – tai jis. Tuoj išsmuko į lauką ir apkabino bičiulį.

– Sveikas, Zelekty, jau manėme, kad tavęs nepamatysime...

Kaip galėčiau nepasirodyti... Juk šiandien tinkamiausias metas prisiminti Velioną – vėlių deivę, mirusių žmonių ir pomirtinio amžinojo gyvenimo globėją, dar vadinamą Vielona, Veliuona. Jos vardas artimas žodžiams „velionis“, „velionė“ – miręs žmogus. Panašus ir žodis „velėna“ – nedarbama

žemė, kurioje laidojami žmonės. Velionos mirusiųjų karalyste rūpinasi ir Velinas, kuris, kaip žinote, dažnai buvo pože-myje. Deivės pagerbimo ritualai vykdavo būtent per Vėlines, kurias vadino Ilgėmis arba Vėlių diena. Senovėje Ilgės prasi-dėdavusios rugsėjo pabaigoje, nuėmus derlių, ir trukdavusios iki lapkričio pradžios. Žmonės labai gerbė mirusiuosius, nes tikėjo, kad protėvių, giminių ir artimųjų vėlės padeda gyvie-siems, juos globoja ir saugo. O po mirties visi susitiks ir gyven-s Velionos globoje.

– O kur tos vėlės gyvena? – paklausė Joris.

– Tikėta, kad po mirties žmogaus vėlė persikelia į žvėrį: meš-ka, vilką, arklį, avį, šunį, katę; į paukščius: gegutę, lakštingalą, sakalą, gandra, kregždę; į medžius: obelį, liepą, ažuolą, uo-sį, beržą. Kartais mirusieji virsta akmenimis. Bet dažniausiai vėlės išikūnija į žalčius. Įgavusios kitą pavidalą, jos padeda savo artimiesiems. Nugyvenusios skirtą laiką, vėlės iškeliauja į mirusiųjų pasaulį, kuris vadinamas dausomis.

– Koks paslaptingas tas pomirtinis gyvenimas, – atsiduso Jorė.

– O per Vėlines vėlės lankosi namuose, kur anksčiau gyve-no, todėl joms suruošdavo metines apeigines vaišes. Gamin-davo dvylika patiekalų: vėdarus su krauju, barščius, įvairias košes, varškėčius. Sunešus ant stalo valgius, šeimininkas pakviesdavo vėles vaišintis. Namuose turėjo būti tylu, net šunis uždarydavo, kad nelotų. Mat nubaidytos ar supykusios vėlės visus metus keršytų. Vaišintis kviesdavo ne tik protėvių, arti-mųjų, giminių vėles, bet ir svetimų, tragiškai žuvusių, vienišų, pamirštų mirusiųjų. Vėlinių apeigos būdavo atliekamos ne tik namuose, bet ir pakelėse, kryžkelėse, kur mėgdavusios buvoti vėlės. Todėl ten statydavo koplytstulpius. Kai kur valgius su puodais nešdavo į kapines, degindavo laužus, sukūrendavo sutrešusius medinius antkapius, koplytstulpius ir smilkydavo žoles kalbėdami: „Prisimink ugnyje sudegusius, vandenyje paskendusius, medžių užmuštus, griautinio nutrenktus. Ateikite, jūsų vėlėlės, atsigerkit ir vaišinkitės su mumis.“

– Bet argi vėlės nori valgyti ir gerti? Juk jos neturi kūno, – stebėjosi Joris.

Tikėta, kad jos ateina ir vaišinasi valgių garais, kvapais. Kai vėlės jau pasisotindavusios, šeimininkas palinkėdavo joms ramybės ir paprašydavo, kad išeidamos nepridarytų žalos. Visi susirinkusieji žemai lenkdavosi sakydami: „Nėra nė dva-sios“, o tada šeimininkė nuimdavo nuo stalo patiekalus, ap-versdavo staltiesę, vėl padėdavo valgius, tuomet jais vaišinosi gyvieji, kalbėdami maldas. <...>

– Ar žmonės iš tiesų matydavo vėles ir Velioną? – teiravosi Jorė.

INDIVIDUALI VEIKLA	VAIKŲ IDĖJOS
Ugdymas pagal kiekvieno vaiko poreikius.	Kaip vaikai reaguoja į veiklos sumanymą, kokius teikia pasiūlymus; kokias kelia hipotezes; kokias siūlo veiklos / užduoties įgyvendinimo alternatyvas.